

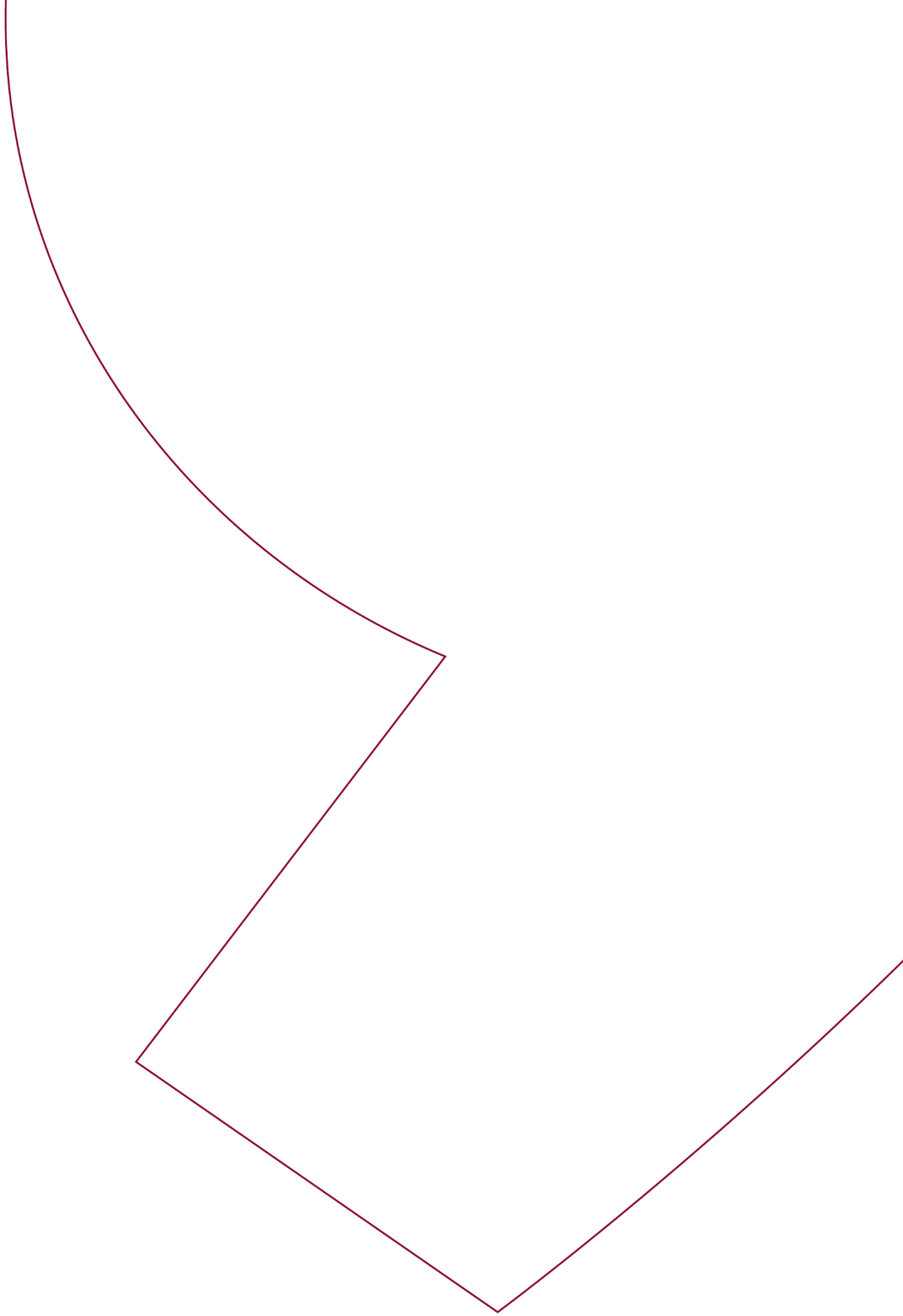
a **kiwa** company

BEOORDELINGSRAPPORT

Instelling zonder erkenning ITK

hbo-masteropleiding Muziek
voltijd

ArtEZ University of the Arts

Sir Winston Churchilllaan 273
2288 EA Rijswijk
Postbus 70, 2280 AB Rijswijk
+31 (0)88 998 3140
www.hobeon.nl
info@hobeon.com

BEOORDELINGSRAPPORT

Instelling zonder erkenning ITK

hbo-masteropleiding Muziek
voltijd

ArtEZ University of the Arts

ISAT: 44739

Hobéon Certificering & Accreditatie

Datum

8 april 2026

Auditpanel

J.E.J. (Joséphine) Rutten - voorzitter

B. (Bart) Maris

M. (Marieke) Hopman

M. (Marloes) De Nul - studentlid

Secretaris

C.F. (Cathelijne) van Oeffelt

INHOUDSOPGAVE

1.	BASISGEGEVENS	1
2.	SAMENVATTING	2
3.	INLEIDING	5
4.	OORDELEN OP HET NIVEAU VAN DE STANDAARDEN	8
5.	EINDOORDEEL	27
6.	AANBEVELINGEN	28
BIJLAGE I	Scoretabel	29
BIJLAGE II	Programma, werkwijze en beslisregels	30
BIJLAGE III	Lijst geraadpleegde documenten	33
BIJLAGE IV	Panelsamenstelling	34

1. BASISGEGEVENS

NAAM INSTELLING	ArtEZ University of the Arts
Status instelling	Bekostigd
Resultaat instellingstoets kwaliteitszorg	n.v.t.
NAAM OPLEIDING (zoals in RIO)	Master Muziek
Opleidingscode (ISAT)	44739
Onderdeel	Taal & Cultuur
Oriëntatie opleiding	Hbo
Niveau opleiding	Master
Onderzoeksmaster	Nee
Graad en titel	Master of Music
Aantal studiepunten	120 EC
Afstudeerrichtingen en specialisaties	▪ Classical Music (Zwolle) ▪ Jazz & Pop (Arnhem, Zwolle) ▪ Music Theatre (Arnhem) ▪ The Sound of Innovation (Enschede)
Locaties	Arnhem, Enschede en Zwolle
Variant	Voltijd
Wettelijke beroepsvereisten	Nee
Onderwijstaal	Engels en Nederlands
Bijzonder kenmerk	Nee
Datum audit / opleidingsbeoordeling	20 januari 2026
Overig (bijv. naamswijziging of studieduur-verlenging)	n.v.t.
Inleverdatum beoordelingsrapport	1 mei 2026

2. SAMENVATTING

ArtEZ University of the Arts biedt de tweejarige voltijd masteropleiding Master Muziek (hierna ook: Master of Music) aan op drie locaties. De opleiding heeft een gezamenlijke visie en handelt dezelfde eindkwalificaties op masterniveau, maar kent per locatie een eigen profiel en inhoudelijke focus:

- In Arnhem ligt de nadruk op performerschap, artistieke creatie en interdisciplinair werken, met ruimte voor experiment en het ontwikkelen van een eigen artistieke signatuur.
- In Zwolle vormt het concept Curatorial Practices in Music de kern, waarbij studenten hun werk ontwikkelen in relatie tot context, presentatie en publieksbenadering.
- In Enschede richt de specialisatie Sound of Innovation zich op conceptuele en innovatieve praktijken, waarbij experiment en onderzoek centraal staan; deze specialisatie wordt momenteel uitgefaseerd en herzien.

De opleiding omvat 120 EC en richt zich op musici die hun artistieke praktijk willen verdiepen in samenhang met artistiek onderzoek en de positionering in een nationale en internationale maatschappelijke context. In het rapport worden de drie locaties gezamenlijk beoordeeld, waarbij verschillen worden benoemd waar dit relevant is.

Standaard 1. Beoogde leerresultaten

Het panel is van oordeel dat de Master of Music op alle locaties voldoet aan de eisen van standaard 1. De opleiding leidt studenten op tot zelfstandige en reflectieve musici die hun artistieke praktijk verbinden met onderzoek en maatschappelijke context, en hun werk weten te positioneren binnen een internationaal werkveld. De eindkwalificaties sluiten aan bij het masterniveau en bij (inter)nationale standaarden binnen het muziek- en kunstonderwijs.

De verschillende profielen en specialisaties sluiten goed aan bij de gezamenlijke visie van de opleiding en bieden ruimte voor verdieping en individuele profilering. Tegelijkertijd behouden de locaties een gedeeld opleidingskarakter en een gezamenlijk eindniveau. De internationale oriëntatie en de keuze voor Engelstalig onderwijs sluiten aan bij de beroepspraktijk en dragen bij aan de toegankelijkheid voor internationale studenten.

De opleiding beschikt over een duidelijke visie op artistiek onderzoek, waarin praktijk, reflectie en positionering met elkaar zijn verbonden. Ook de relatie met het werkveld is stevig verankerd in de positionering van de opleiding. De verdere explicitering van de ambitie om het werkveld te vernieuwen en de structurele inbedding van werkveldbetrokkenheid kunnen de samenhang en richting van de opleiding versterken volgens het panel.

Standaard 2. Onderwijsleeromgeving

Het panel is van oordeel dat de Master of Music op alle locaties voldoet aan de vereisten van standaard 2. De opleiding beschikt over een duidelijke onderwijsvisie waarin eigenaarschap, creativiteit en context centraal staan. Deze visie is consistent vertaald naar een samenhangend en flexibel programma, waarin artistieke praktijk, onderzoek en professionele ontwikkeling geïntegreerd zijn.

Het curriculum biedt studenten ruime mogelijkheden om een eigen leerroute vorm te geven, onder meer via de individuele route, labs en het interdisciplinaire programmaonderdeel Connecting the Dots. De profilering van de drie locaties draagt bij aan een rijk en divers aanbod. Het panel waardeert de sterke verbinding met het werkveld, de praktijkgerichte invulling van onderzoek en de internationale oriëntatie van de opleiding.

De begeleiding van studenten en studeerbaarheid zijn goed ingericht. Studenten ervaren de leeromgeving als veilig en ondersteunend en voelen zich gezien in hun ontwikkeling. Het docententeam vormt een belangrijke kracht van de opleiding en draagt met zijn betrokkenheid en deskundigheid zichtbaar bij aan de kwaliteit van het onderwijs.

Het panel ziet aandachtspunten in de begeleiding van internationale studenten in de beginfase en adviseert de opleiding om meer duidelijkheid te bieden over de toekomstige positionering van de specialisatie Sound of Innovation, in dialoog met studenten, alumni en het werkveld.

Standaard 3. Toetsing

Het panel is van oordeel dat de Master of Music op alle drie de locaties voldoet aan standaard 3. De opleiding hanteert een toetsvisie waarin leren, toetsen en reflectie nauw met elkaar verbonden zijn. Toetsing maakt integraal onderdeel uit van het leerproces en sluit aan bij het student-gestuurde karakter van de opleiding en de individuele leerroutes.

Binnen het programma wordt gewerkt met een combinatie van formatieve en summatieve toetsing, waarbij integrale beoordelingsmomenten de artistieke praktijk, onderzoek en reflectie samenbrengen. De beoordeling is transparant en navolgbaar ingericht en wordt uitgevoerd door panels van meerdere beoordelaars, ondersteund door rubrics en beoordelingsformulieren. Dit draagt bij aan de betrouwbaarheid, objectiviteit en validiteit van de beoordeling.

Het panel waardeert de sterke rol van feedback en reflectie in het toetsprogramma, die studenten ondersteunt in hun ontwikkeling als zelfstandige en reflectieve musici. Tegelijkertijd ziet het panel ruimte voor verdere doorontwikkeling, met name in de balans van beoordelingscriteria en de wens om een toetscommissie in te richten ter versterking van de kwaliteitsborging.

Standaard 4. Gerealiseerde leerresultaten

Het panel stelt vast dat de Master of Music op alle locaties het masterniveau overtuigend realiseert en daarmee voldoet aan de eisen van Standaard 4. Op basis van vijftien beoordeelde eindwerken concludeert het panel dat studenten een eigen artistieke signatuur ontwikkelen, hun werk weten te positioneren in een bredere context en onderzoek op betekenisvolle wijze integreren in hun praktijk. De kwaliteit van de eindwerken is goed en de beoordelingen zijn overwegend navolgbaar en transparant.

Ook in de beroepspraktijk is het gerealiseerde masterniveau herkenbaar. Alumni functioneren als reflectieve en onderzoekende musici, die flexibel opereren in een breed en divers werkveld. Het werkveld waardeert de onderzoekende houding van afgestudeerden en toont belangstelling voor de opbrengsten van het artistiek onderzoek.

Het panel constateert dat er tussen locaties en specialisaties enige variatie bestaat in de balans tussen performance en onderzoek binnen de beoordeling van het eindniveau. Het panel ziet hierin een kans voor verdere kalibratie en onderlinge afstemming. Daarnaast ziet het panel mogelijkheden om de ambitie van de opleiding rond innovatie van de beroepspraktijk en de zichtbaarheid van studentonderzoek richting het werkveld verder te versterken.

Standaard 5. Voorzieningen

De Master of Music van ArteEZ beschikt over voorzieningen die passend zijn bij het karakter en niveau van de opleiding en voldoet daarmee volgens het panel aan de eisen van Standaard 5. Studenten maken gebruik van goed uitgeruste les- en oefenruimtes, studio's, opnamefaciliteiten en professionele concertzalen. In Arnhem ligt de nadruk op performance, creatie en

interdisciplinair werken binnen de kunstdisciplines van ArtEZ. In Zwolle ondersteunen de voorzieningen het werken vanuit Curatorial Practices in Music, met ruimtes voor presentatie en publieksgerichte experimenten. In Enschede zijn de faciliteiten gericht op experiment en innovatie, met studio's en technische voorzieningen passend bij Sound of Innovation.

Daarnaast ondersteunen digitale voorzieningen, waaronder Leerpodium, het documenteren en delen van artistieke en onderzoekende processen. Het panel is van oordeel dat deze fysieke en digitale voorzieningen het behalen van de beoogde leerresultaten mogelijk maken. Studenten zien kansen voor verdere versterking van de leeromgeving, met name ten aanzien van studieruimtes en huisvesting voor internationale studenten.

Standaard 6. Kwaliteitszorg

Het panel is zich ervan bewust dat de kwaliteitszorg binnen ArtEZ als geheel onder druk heeft gestaan. Binnen deze context constateert het panel dat de Master of Music zich doelgericht ontwikkelt en werkt aan een passende inrichting van de kwaliteitszorg. Daarmee beoordeelt het panel de opleiding als 'voldoet' op Standaard 6 voor alle locaties.

De recente herpositionering van de masteropleiding van de centrale masteracademie naar de conservatoria draagt bij aan een logische inbedding en versterkt de samenhang tussen bachelor en master. Tegelijkertijd ziet het panel dat de opleiding, over de drie locaties heen, zorgvuldig afweegt hoe het aanbod aansluit bij ontwikkelingen in het werkveld. De tijdelijke instroomstop (uitfasering) en herziening van Sound of Innovation in Enschede vormen hiervan een illustratief voorbeeld en laten zien dat de opleiding op een gedegen en weloverwogen wijze bijstuurt waar nodig. De opleiding wordt daarnaast gekenmerkt door een open en ontwikkelingsgerichte kwaliteitscultuur, waarin studenten zich gehoord voelen en actief bijdragen aan de verdere ontwikkeling van het programma.

Eindoordeel

Gelet op het gerealiseerde eindniveau, de heldere onderwijsvisie en de consistente doorvertaling daarvan in het onderwijsprogramma en de toetsing, concludeert het panel dat de Master of Music van ArtEZ een toonaangevende masteropleiding binnen het muziekonderwijs is. Studenten ontwikkelen zich tot zelfstandige, onderzoekende en reflectieve musici die hun artistieke praktijk bewust verbinden aan maatschappelijke en professionele contexten. Het panel zag een coherent opgebouwd programma waarin artistieke praktijk, onderzoek en professionele ontwikkeling op overtuigende wijze samenkomen. Daarbij trof het panel een hechte en betrokken community aan, met een duidelijke ambitie om het werkveld mede te ontwikkelen en te innoveren. Gegeven het aanwezige enthousiasme, de deskundigheid van het docententeam en de complementaire profilering van de drie locaties acht het panel de opleiding goed gepositioneerd om deze ambitie verder te realiseren.

Op basis van de bevindingen oordeelt het panel 'positief' en adviseert het de NVAO tot behoud van accreditatie voor de Master Muziek van ArtEZ University of the Arts.

Na instemming van de panelleden is dit rapport vastgesteld door de voorzitter en secretaris op 8 april 2026.

3. INLEIDING

Het voorliggende rapport is het resultaat van de uitgebreide opleidingsbeoordeling van de hbo-masteropleiding Master of Music van ArtEZ University of the Arts (hierna: ArtEZ). Deze beoordeling is uitgevoerd door middel van een documentanalyse en een locatiebezoek op 20 januari 2026 door een auditpanel van onafhankelijke deskundigen (zie bijlage IV voor verdere toelichting).

ArtEZ University of the Arts

ArtEZ University of the Arts is een van de toonaangevende hogescholen voor de kunsten in Nederland. De instelling verzorgt bachelor- en masteropleidingen, associate degrees en voortrajecten in beeldende kunst, vormgeving, mode, muziek, theater, dans, creative writing en kunst-educatie. Ruim 3000 studenten volgen onderwijs aan de drie locaties in Arnhem, Enschede en Zwolle. ArtEZ is een kennisinstituut waarin artistieke ontwikkeling, intellectuele vorming en maatschappelijke betrokkenheid samenkomen. Studenten worden opgeleid tot onafhankelijke professionals die vanuit hun artistieke praktijk bijdragen aan een veranderende samenleving.

De opleiding Master of Music maakt sinds 2025 weer deel uit van de conservatoria van ArtEZ en is daarmee organisatorisch en inhoudelijk gepositioneerd binnen ArtEZ Conservatorium. Tot 2025 waren de masteropleidingen van ArtEZ ondergebracht in een afzonderlijke masteracademie binnen ArtEZ. Deze inrichting bood ruimte voor een gezamenlijke profilering van de masters, maar bleek in de praktijk minder passend bij de inhoudelijke en onderwijskundige ontwikkeling van de opleidingen. De keuze om de masteropleidingen opnieuw te positioneren binnen de bestaande academies is ingegeven door de wens om de samenhang tussen bachelor en master te versterken en de doorlopende leerlijn tussen bachelors en masters te borgen. Deze herpositionering maakt het mogelijk om de verbinding tussen artistieke praktijk, artistiek onderzoek en professionele vorming explicieter vorm te geven. Tegelijkertijd blijven de masteropleidingen werken binnen een gezamenlijk masterkader, waarin uitwisseling en samenwerking tussen locaties en profielen behouden blijven. Dit herpositioneringstraject bevindt zich nog in ontwikkeling en raakt verschillende aspecten van onderwijs, toetsing en kwaliteitszorg. Waar relevant wordt hier in dit rapport, met name bij Standaard 3 en Standaard 6, nader op ingegaan.

Het panel heeft kennisgenomen van het rapport van de Inspectie van het Onderwijs over ArtEZ (2024), waarin zorgen zijn geuit over de borging van kwaliteit van het onderwijs en de effectiviteit van het interne toezicht. Hoewel dit Inspectierapport betrekking had op de instelling als geheel, benadrukt het panel dat accreditatieoordelen zich richten op de kwaliteit van afzonderlijke opleidingen. In deze voorliggende beoordeling is dan ook specifiek gekeken naar de opleiding Master of Music, die valt binnen ArtEZ Conservatorium. Tijdens de visitatie liet de opleiding zien dat zij haar kwaliteitszorg goed op orde heeft en het onderwijs vormgeeft vanuit een duidelijke en gedragen visie (zie verder Standaard 6: kwaliteitszorg).

Master of Music

De Master of Music van ArtEZ is een tweejarige masteropleiding die studenten opleidt tot zelfstandige, reflectieve en onderzoekende musici. De opleiding richt zich op studenten die hun artistieke praktijk willen verdiepen en/of verbreden in relatie tot artistiek onderzoek, maatschappelijke context en het professionele werkveld. Studenten ontwikkelen zich tot musici die niet alleen excelleren in hun uitvoerende of makende praktijk, maar ook in staat zijn hun werk te positioneren, te bevragen en te verbinden met bredere culturele en maatschappelijke vraagstukken.

De opleiding wordt aangeboden op drie locaties: Arnhem, Enschede en Zwolle en kent meerdere profielen en specialisaties, die elk een eigen accent leggen, maar gezamenlijk leiden tot hetzelfde masterniveau. Binnen de opleiding staat het eigenaarschap van de student centraal.

Studenten geven in hoge mate zelf richting aan hun leerroute, binnen een kader van leeruitkomsten, beoordelingscriteria en begeleidingsstructuren. *Artistic research* vormt hierbij een dragend principe en wordt benaderd als een geïntegreerde houding binnen de muzikale praktijk, niet als een losstaand theoretisch onderdeel.

Binnen de Master of Music kent de specialisatie Sound of Innovation (locatie Enschede) momenteel geen nieuwe instroom. De opleiding heeft ervoor gekozen de instroom in deze specialisatie (tijdelijk) te stoppen in het kader van de herpositionering van de masteropleidingen binnen ArtEZ. Lopende studenten kunnen hun opleiding afronden binnen het bestaande programma, onderwijl parallel wordt gewerkt aan herijking van de inhoudelijke positionering en inbedding van deze specialisatie. De opleiding beschouwt deze keuze als onderdeel van een ontwikkeltraject rondom de verdere aanscherpingen van de visie van de opleiding (zie verder Standaard 1).

Ontwikkelingen sinds de vorige accreditatie

Het auditpanel dat in 2020 de vorige accreditatie uitvoerde, beoordeelde de Master of Music op alle standaarden van het Uitgebreide Opleidingskader zoals opgesteld door de NVAO in 2018 als 'voldoet'. Het panel noemde destijds enkele concrete verbeterpunten, waarmee de opleiding aan de slag is gegaan. Het huidige auditpanel (2026) is van mening dat de opleiding de aanbevelingen voldoende heeft opgevolgd. Onderstaande tabel geeft de acties die de opleiding heeft ondernomen ten aanzien van de aanbevelingen uit 2020 weer:

Aanbeveling 2020	Opvolging
Hoewel thema's als diversiteit en inclusiviteit onderdeel zijn van de visie van de Graduate School, lijken deze thema's nog niet direct terug te komen in de verschillende studierichtingen. Ook kan de diversiteit in de samenstelling van de studentenpopulatie en het docententeam versterkt worden.	Diversiteit en inclusiviteit zijn onderdeel van de visie van de Master of Music en krijgen onder meer vorm in de aandacht voor maatschappelijke context binnen artistiek onderzoek, projectweken en masterclasses. In het onderwijs wordt ruimte geboden aan thema's als inclusie en dekolonisatie, bijvoorbeeld via thematische keuzes en werkveldverbindingen.
De commissie constateert dat met name in de studierichtingen Sound of Innovation en Jazz & Pop de nieuwe visie van de opleiding gericht op context en verbinding met de maatschappij al zichtbaar is. Dit uit zich bijvoorbeeld in samenwerkingsrelaties buiten de hogeschool. In de andere studierichtingen kan dit verder versterkt worden.	De focus op context en maatschappelijke verbinding is een herkenbaar onderdeel van de gehele opleiding en niet langer beperkt tot specifieke studierichtingen. Deze oriëntatie krijgt vorm in onder meer projectweken, samenwerkingen met externe partners en onderwijsactiviteiten buiten de hogeschool, evenals in individuele leer- en onderzoekstrajecten van studenten.
De commissie vraagt zich af of met de beperkte instroom in de studierichting Muziektheater het interdisciplinaire en verbindende karakter van het vakgebied voldoende gerealiseerd kan worden. Ook vindt de commissie de samenstelling van het team betrokken bij de studierichting Muziektheater te beperkt. Het team bestaat vooral uit dramaturgen; en er zijn geen muziektheatermakers bij betrokken.	Het panel constateert dat de opleiding deze punten heeft opgepakt. Het interdisciplinaire karakter is inmiddels breder verankerd in het hele programma en dus ook Muziektheater. Onder meer via labs, projectweken en Connecting the Dots, waarin studenten uit verschillende profielen structureel samenwerken. Daarnaast is de betrokkenheid van externe makers en experts uit de beroepspraktijk vergroot, waardoor de inhoudelijke expertise is verbreed. Ook sprak het panel met docenten en studenten Muziektheater en

	concludeert zij dat de samenstelling van het team voldoende dekkend is in relatie tot het profiel.
De commissie merkt op dat op het diploma benoemde vrijstellingen in Zuid-Europese landen niet als een voldoende beoordeling gezien worden. Ook worden vrijstellingen daar niet als een vorm van toetsing gezien. Derhalve wordt de Nederlandse graad niet erkend. Zij raadt de opleiding aan hier een creatieve oplossing voor te vinden.	Het panel constateert dat de opleiding zich bewust is van deze mogelijke problematiek en in de uitvoering terughoudend omgaat met het toekennen van vrijstellingen. Daarnaast is de beoordeling binnen het programma zodanig ingericht dat studenten hun leeruitkomsten aantoonbaar realiseren en dit wordt vastgelegd in beoordeelde onderdelen. Het panel ziet dat hiermee wordt bijgedragen aan de internationale herkenbaarheid en transparantie van het diploma.
De commissie ziet een ontwikkeling in de vormen van onderzoek, bijvoorbeeld in essays. De commissie ondersteunt dit en daagt de opleiding uit te onderzoeken welke andere mogelijkheden er zijn voor studenten om hun werk te contextualiseren en studenten daarin vervolgens ook te faciliteren.	Het panel constateert dat de opleiding deze ontwikkeling heeft voortgezet. Onderzoek is nadrukkelijk verbonden aan de artistieke praktijk en krijgt vorm in uiteenlopende outputvormen, zoals performances, producties en portfolio's met reflectieve componenten. Studenten worden hierin actief begeleid en gefaciliteerd. Het panel ziet dat de opleiding hiermee ruimte biedt voor diverse vormen van contextualisering die aansluiten bij het karakter van het vakgebied.

In onderstaande hoofdstukken beschrijft het auditpanel zijn bevindingen met betrekking tot de standaarden 1 t/m 6 van het Beoordelingskader voor een instelling zonder ITK¹.

¹ ITK staat voor Instellingstoets Kwaliteit.

4. OORDELEN OP HET NIVEAU VAN DE STANDAARDEN

4.1. Beoogde leerresultaten

Standaard 1: De beoogde leerresultaten passen bij het niveau en de oriëntatie van de opleiding en zijn afgestemd op de verwachtingen van het beroepenveld en het vakgebied en op internationale eisen.

Toelichting NVAO: De beoogde leerresultaten beschrijven aantoonbaar het niveau (associate degree, bachelor of master) zoals gedefinieerd in het Nederlands kwalificatieraamwerk en de oriëntatie (hbo of wo) van de opleiding. Ze sluiten bovendien aan bij de actuele eisen die vanuit het regionale, het nationale en het internationale perspectief door het beroepenveld en het vakgebied worden gesteld aan de inhoud van de opleiding. De beoogde leerresultaten worden periodiek geëvalueerd. Voor zover van toepassing zijn de beoogde leerresultaten tevens in overeenstemming met relevante wet- en regelgeving. De uitgangspunten voor de inrichting van de opleiding passen bij de onderwijsvisie en het profiel van de instelling.

Bevindingen

Eindkwalificaties, niveau, beroepsprofiel en specialisaties

De masteropleiding Master of Music leidt studenten op tot zelfstandige musici die hun professionele praktijk verdiepen in samenhang met artistiek onderzoek en de maatschappelijke context. Afgestudeerden functioneren als uitvoerend musicus, maker, componist of performer in uiteenlopende professionele contexten en zijn in staat hun werk te positioneren binnen het nationale en internationale werkveld. De opleiding richt zich op musici die eigenaarschap nemen over hun artistieke ontwikkeling en hun praktijk kritisch kunnen bevragen en verantwoorden. De opleiding spreekt daarnaast de ambitie uit om studenten niet alleen toe te rusten voor het bestaande werkveld, maar hen ook in staat te stellen dit werkveld actief te bevragen en te vernieuwen.

De eindkwalificaties van de Master of Music zijn afgestemd op het masterniveau zoals beschreven in het NLQF niveau 7 en de Dublin Descriptoren voor masteropleidingen. Het auditpanel stelt vast dat het beroepsprofiel en de eindkwalificaties (zie tabel 1) helder zijn geformuleerd, passen bij het karakter van een professionele master in muziek en aansluiten bij (inter)nationale standaarden binnen het domein van het hoger muziekonderwijs.

Tabel 1. Competentieset Master of Music (opleidingsprofiel)

Competentie	Uitwerking
Vakmanschap (<i>Craftmanship</i>)	Studenten beschikken over een breed scala aan vakinhoudelijke kennis en vaardigheden en passen deze toe in uiteenlopende muzikale contexten.
Creatief vermogen (<i>Creative ability</i>)	Studenten geven vorm aan muzikale expressie vanuit hun eigen artistieke visie en doelstellingen.
Omgevingsbewustzijn (<i>Environmental awareness</i>)	Studenten signaleren ontwikkelingen in de nationale en internationale beroepspraktijk en in de samenleving en positioneren zichzelf en hun werk in relatie tot deze ontwikkelingen.

Onderzoeks- en ontwikkelvaardigheden (<i>Research and development skills</i>)	Studenten evalueren voortdurend het eigen artistieke handelen op basis van zelf geïnitieerd onderzoek en reflectie op identiteit, handelen en werk. Deze evaluatie is gericht op het verbeteren van de eigen artistieke praktijk en draagt bij aan vernieuwing binnen het vakgebied.
Communicatieve vaardigheden (<i>Communication skills</i>)	Studenten communiceren effectief in uiteenlopende professionele contexten en maken daarbij gebruik van passende vormen en middelen van communicatie.
Organisatorische vaardigheden (<i>Organisational skills</i>)	Studenten ontwikkelen werkgelegenheden en netwerken op duurzame wijze waardoor zij in staat zijn hun doelen te realiseren.

Profielen en specialisaties

De Master of Music kent meerdere profielen en specialisaties, verspreid over de locaties Arnhem, Enschede en Zwolle. Ondanks deze variatie is sprake van een gedeeld opleidingskarakter en een gezamenlijk eindniveau (zie tabel 2). Het panel stelt vast dat de opleiding erin slaagt om deze variëteit te combineren met een herkenbare gezamenlijke visie op artistieke ontwikkeling en professioneel handelen. Het panel concludeert dat de specialisaties inhoudelijk goed aansluiten bij de profielen van de locaties en studenten ruimte bieden om hun artistieke ontwikkeling verder te verdiepen en een eigen richting te kiezen.

Tabel 2. Profiel per locatie

Arnhem De Master of Music in Arnhem kent de specialisaties Jazz & Pop en Muziektheater². Het profiel van de opleiding in Arnhem wordt gekenmerkt door een sterke focus op performerschap, artistieke creatie en interdisciplinair werken. Studenten ontwikkelen zich als uitvoerend musicus en maker, met ruimte voor experiment, eigen artistieke signatuur en samenwerking met andere kunstdisciplines binnen ArtEZ.
Enschede In Enschede wordt de specialisatie Sound of Innovation aangeboden. Deze specialisatie richt zich op conceptuele en innovatieve muzikale praktijken, waarin experiment en artistiek onderzoek centraal staan. In het kader van de herpositionering van de masteropleidingen binnen ArtEZ is besloten om voor Sound of Innovation geen nieuwe instroom meer toe te laten vanaf 2024. De opleiding geeft aan dat deze specialisatie in de huidige vorm onvoldoende aansluiting heeft bij de bacheloropleidingen en het conservatoriumprofiel. Lopende studenten ronden het programma af, terwijl wordt verkend hoe de inhoudelijke uitgangspunten van Sound of Innovation mogelijk in aangepaste vorm kunnen worden voortgezet.
Zwolle In Zwolle worden de specialisaties Klassieke Muziek en Jazz & Pop aangeboden. Het profiel van de opleiding wordt gekenmerkt door de kernconceptie Curatorial Practices in Music, die richtinggevend is voor zowel de inhoud als de didactiek van het masterprogramma. Studenten onderzoeken en ontwikkelen hun artistieke praktijk in relatie tot context, presentatie en publieksbenadering en nemen daarin een curende rol op zich. Deze benadering heeft zich ontwikkeld binnen de masteropleiding en is inmiddels overgenomen binnen het gehele conservatorium, waarmee zij een herkenbare inhoudelijke signatuur vormt van de locatie Zwolle.

Betrokkenheid werkveld

² In Zelfevaluatie schrijft de opleiding dat Jazz & Pop en Muziektheater vanaf september 2026 samen optrekken binnen een gezamenlijk interdisciplinair profiel, waarmee wordt beoogd de inhoudelijke samenhang en robuustheid van het aanbod te versterken.

De opleiding positioneert zich nadrukkelijk in relatie tot het professionele muziekveld en betreft dit werkveld bij de verdere ontwikkeling van haar visie en koers. Uit de documentatie en het gesprek met een vertegenwoordiging uit het werkveld blijkt dat de opleiding beschikt over een breed netwerk van partners en professionals, die onder meer fungeren als klankbord en bijdragen aan de inhoudelijke richting van het programma.

Het panel stelt vast dat de opleiding hiermee een relevante en betrokken community rondom het programma heeft opgebouwd per locatie. Tegelijkertijd geven gesprekspartners aan dat de rol van het werkveld niet altijd expliciet of structureel is belegd. Het panel onderschrijft dit en ziet ruimte voor verdere formalisering van deze betrokkenheid, bijvoorbeeld in de vorm van een vaste werkveldadviesstructuur. Dit kan bijdragen aan een meer consistente en toekomstgerichte doorontwikkeling van de opleiding.

Het panel hoorde ook vanuit het werkveld waardering voor de ambitie van de opleiding om studenten op te leiden tot vernieuwers van de beroepspraktijk. Tegelijkertijd geven werkveldvertegenwoordigers aan dat deze ambitie als groot en ambitieus wordt ervaren en dat verdere concretisering wenselijk is. Het panel onderschrijft dit en ziet meerwaarde in een scherpere dialoog met het werkveld over de invulling en haalbaarheid van deze ambitie, zodat deze beter wordt verankerd in de ontwikkeling van de opleiding.

Visie op internationalisering

De opleiding positioneert zich nadrukkelijk in een internationaal georiënteerd muziekveld en beschouwt internationalisering als een integraal onderdeel van haar visie. Het panel stelt vast dat deze oriëntatie zichtbaar is in de diverse studentenpopulatie en de focus op het positioneren van werk in een internationale context.

De keuze voor een Engelstalige opleidingsnaam en Engelstalig onderwijs sluit volgens het panel logisch aan bij de internationale beroepspraktijk waarin afgestudeerden opereren. Hiermee bereidt de opleiding studenten voor op een werkveld waarin Engels veelal de voertaal is en verlaagt zij de drempel voor internationale instroom.

Visie op onderzoek

Het karakter van de Master of Music van ArtEZ wordt bepaald door de nauwe verwevenheid van artistieke praktijk en artistiek onderzoek. De opleiding benadert onderzoek niet als een afzonderlijke theoretische activiteit, maar als een geïntegreerde houding binnen de muzikale praktijk. Studenten onderzoeken vragen die voortkomen uit hun eigen artistieke urgentie en vertalen deze naar een samenhangend traject van experiment, reflectie en presentatie. Daarbij staat het ontwikkelen van een eigen artistieke signatuur centraal, in dialoog met vakinhoudelijke tradities, hedendaagse ontwikkelingen en maatschappelijke contexten.

In de afgelopen jaren heeft de Master of Music ingezet op verdere aanscherping van haar visie op artistiek onderzoek, de samenhang tussen performance en reflectie en de verbinding met het werkveld. De opleiding beschouwt dit als een continu proces van ontwikkeling en dialoog, waarbij feedback van studenten, alumni en het professionele veld actief wordt benut. Deze inzet heeft geleid tot een heldere en goed doordachte visie op artistiek onderzoek, waarin onderzoek wordt opgevat als een practice based en cyclisch proces dat voortkomt uit de artistieke praktijk van de student. Experiment, reflectie en presentatie zijn hierin onlosmakelijk met elkaar verbonden en krijgen vorm in relatie tot bredere artistieke, maatschappelijke en professionele contexten. Het panel waardeert in het bijzonder dat onderzoek niet als afzonderlijk onderdeel wordt gepositioneerd, maar als een vanzelfsprekend onderdeel van het artistieke proces van studenten. Dit draagt bij aan de ontwikkeling van kritische, reflectieve en zelfstandig opererende musici op masterniveau.

Weging en Oordeel

Het panel is van oordeel dat de Master of Music voor alle locaties voldoet aan de eisen van standaard 1. De opleiding beschikt over een samenhangende en inhoudelijk sterke visie op het op-leiden van musici op masterniveau. De opleiding weet artistieke praktijk, onderzoek en positio-nering in het werkveld op overtuigende wijze met elkaar te verbinden en te vertalen naar hel-dere eindkwalificaties die aansluiten bij (inter)nationale standaarden.

De profilering per locatie en de daaraan gekoppelde specialisaties bieden studenten ruimte voor verdieping en eigen richting, terwijl een gedeeld opleidingskarakter en eindniveau behou-den blijven. Ook de internationale oriëntatie en de integratie van artistiek onderzoek dragen bij aan een herkenbare en actuele positionering van de opleiding. De verdere concretisering van de ambitie rond het vernieuwen van het werkveld en de structurele inbedding van werkveldbe-trokkenheid kunnen deze positionering nog versterken.

4.2. Onderwijsleeromgeving

Standaard 2: Het programma, de onderwijsleeromgeving en de kwaliteit van het docententeam maken het voor de instromende studenten mogelijk de beoogde leerresultaten te realiseren.

Toelichting NVAO: De beoogde leerresultaten zijn adequaat vertaald in leerdoelen van (onderdelen van) het programma. Hierbij wordt rekening gehouden met de diversiteit van de toegelaten studenten. De omvang van het personeelsbestand is toereikend. De docenten zijn zowel inhoudelijk als didactisch voldoende deskundig om de opleiding te verzorgen en geven begeleiding. De inrichting van de leeromgeving past bij de onderwijsvisie van de instelling. De onderwijsleeromgeving bevordert dat studenten op actieve wijze deelnemen aan de vormgeving van het eigen leerproces (*student-centered*).

Indien het onderwijs in een andere taal dan het Nederlands wordt verzorgd, motiveert de opleiding deze keuze. Dit geldt ook indien de opleiding een anderstalige opleidingsnaam hanteert. Docenten beschikken over voldoende beheersing van de taal waarin zij doceren. Het personeelsbeleid draagt ertoe bij dat docenten in staat zijn in die taal te doceren.

Voorzieningen worden niet beoordeeld, tenzij deze specifiek voor de betreffende opleiding zijn getroffen.

Bevindingen

Visie op onderwijs

De Master of Music hanteert een onderwijsvisie waarin creativiteit en context centraal staan. De opleiding richt zich zowel op verdieping binnen een eigen discipline als op verbreding van kennis en vaardigheden, met als doel studenten te ondersteunen in het ontwikkelen van een eigen artistieke identiteit in relatie tot het werkveld en de maatschappij.

Binnen deze visie krijgt eigenaarschap een centrale plaats. Studenten zijn primair verantwoordelijk voor de vormgeving van hun leerroute en maken onderbouwde keuzes in repertoire, onderzoeksvragen en professionele positionering. Uitgangspunt is dat innovatie voortkomt uit nieuwsgierigheid, het vermogen om buiten bestaande kaders te denken en een stevige basis in muzikale tradities. Studenten worden daarbij gestimuleerd om hun positie als musicus bewust te ontwikkelen en vorm te geven, waarbij persoonlijk leiderschap en contextbewustzijn belangrijke rollen spelen.

Docenten vervullen een begeleidende en sparrende rol en dagen studenten uit hun aannames te expliciteren en hun werk kritisch te doordenken. In de gesprekken tijdens de visitatie werd deze balans tussen vrijheid en kader door studenten en docenten als kenmerkend voor het masterniveau van de opleiding benoemd.

I. Programma

Opbouw, inhoud en samenhang

De Master of Music is ingericht als een samenhangend en flexibel programma waarin artistieke praktijk, onderzoek en professionele ontwikkeling voortdurend met elkaar verweven zijn. Studenten werken in een contextgerichte leeromgeving, waarin actuele maatschappelijke en artistieke vraagstukken een duidelijke plaats hebben. Het panel hoorde en zag in het programma talrijke voorbeelden waarin deze verbinding met de samenleving concreet wordt gemaakt.

Zoals benoemd wordt de opleiding op drie locaties aangeboden. Het panel hoorde tijdens de gesprekken dat deze profilering niet leidt tot versnippering, maar juist bijdraagt aan een rijk en divers programma, waarin verschillende perspectieven samenkomen.

- In Arnhem ligt de nadruk op performer/creator, met ruimte voor artistieke experimenten, interdisciplinariteit en eigen producties.
- In Zwolle staat performer/curator centraal, met aandacht voor curatorial practices en de relatie tussen maker en publiek.

- In Enschede richtte Sound of Innovation zich op innovatie en experiment, waarbij studenten werken aan nieuwe concepten en onderzoeksgerichte projecten. Het panel zag in de voorbeelden en presentaties van studenten dat dit profiel sterke en onderscheidende resultaten oplevert, met name in de kwaliteit van het onderzoek en de verbinding met maatschappelijke vraagstukken. Tegelijkertijd merkte het panel dat er onduidelijkheid bestaat over de toekomstige positionering van Sound of Innovation binnen de opleiding. Het panel adviseert de opleiding om hierover expliciet het gesprek te voeren met studenten, alumni en het werkveld, en helder te maken welke keuzes worden gemaakt en op basis van welke overwegingen. Gezien de sterke aansluiting van dit profiel bij de visie van de opleiding op innovatie en het herdefiniëren van het werkveld, ziet het panel hierin ook een kans voor verdere profilering en ontwikkeling.

Het curriculum bestaat uit drie nauw samenhangende onderdelen:

De individuele route: binnen de individuele route staat de ontwikkeling van een persoonlijk profiel centraal (*artistic signature*). Studenten formuleren eigen leerdoelen en geven hun traject vorm door het selecteren van lessen, masterclasses, workshops en projecten, zowel binnen als buiten de opleiding. Zij kunnen hierbij ook externe docenten en experts betrekken. Voor deze activiteiten ontvangt iedere student een individueel budget, dat specifiek bedoeld is om het eigen leertraject te verdiepen en te verbreden. Dit stelt studenten in staat gericht te investeren in hun ontwikkeling, bijvoorbeeld door gespecialiseerde lessen, deelname aan externe projecten of concertervaringen.

De labs: hier werken studenten aan praktijkgerichte opdrachten en producties, waarin artistiek werk en onderzoek geïntegreerd zijn. Voorbeelden hiervan zijn projectweken waarin studenten zich verdiepen in conceptontwikkeling, samenwerken met externe makers of interdisciplinair werken, zoals bij samenwerkingen rondom *music meets performance*.

Connecting the Dots: deze component faciliteert ontmoeting en uitwisseling tussen studenten en opleidingen (ook andere masteropleidingen van ArtEZ) en fungeert als katalysator voor samenwerking en nieuwe initiatieven.

De drie onderdelen kennen per locatieprofiel/specialisatie een eigen verdeling in aantal studiepunten:

Module	Jazz/Pop Arnhem	Muziektheater Arnhem	Klassiek – Jazz/Pop Zwolle	Sound of Inno- vation Enschede
Jaar 1				
Individuele route	28 EC	33 EC	30 EC	10 EC
Performance Lab	26 EC	22 EC	24 EC	44 EC
Connecting the Dots	6 EC	5 EC	6 EC	6 EC
Jaar 2				
Individuele route	46 EC	32 EC	42 EC	20 EC
Performance Lab	10 EC	24 EC	14 EC	36 EC
Connecting the Dots	4 EC	4 EC	4 EC	4 EC

Het programma kent een duidelijke opbouw. In het eerste jaar ligt de nadruk op het ontwikkelen van een eigen artistieke signatuur en het opbouwen van een onderzoeksbasis. In het tweede jaar verschuift de focus naar verdieping, profilering en het realiseren van een samenhangend eindwerk, waarin onderzoek en praktijk geïntegreerd zijn. Studenten worden hierbij begeleid door een team van docenten, coaches en externe experts. Het panel waardeert de kwaliteit en betrokkenheid van het docententeam, dat gezamenlijk de opleiding draagt en actief bijdraagt aan de doorontwikkeling van de studenten en het programma.

Het panel constateert dat het programma coherent en toekomstgericht is opgebouwd, met een sterke samenhang tussen visie, inhoud en didactiek. De combinatie van structuur, flexibiliteit en een duidelijke verbinding met het werkveld stelt studenten in staat om zich te ontwikkelen tot zelfstandige, reflectieve en vernieuwende musici.

Internationale dimensie

De internationale dimensie is sterk verankerd in de Master of Music en sluit aan bij het internationale karakter van het muziekwerkveld. De studentenpopulatie is divers, met een groot aantal internationale studenten uit zowel Europa als daarbuiten. Deze samenstelling draagt bij aan een rijke leeromgeving, waarin interculturele samenwerking en uitwisseling van perspectieven centraal staan. Het panel ziet dat deze diversiteit actief wordt benut in het onderwijs en bijdraagt aan de ontwikkeling van een open en kritische houding.

Het programma wordt in het Engels aangeboden en bereidt studenten voor op een internationale beroepspraktijk. Alleen het profiel Muziektheater vormt hierop een uitzondering, vanwege de nadrukkelijke oriëntatie op de Nederlandse context.

De opleiding onderhoudt actief internationale verbindingen. Er worden regelmatig gastdocenten uit het buitenland uitgenodigd en docenten en management participeren in internationale netwerken en conferenties, zoals de AEC³ en EPARM⁴, gericht op hoger muziekonderwijs en artistiek onderzoek. Studenten krijgen via deze netwerken ook kansen om hun werk te presenteren in een internationale context. Het panel waardeert deze internationale inbedding en ziet dat deze bijdraagt aan de positionering van studenten in een internationaal werkveld.

Onderzoek

Onderzoek vormt een essentieel onderdeel van het programma en is direct verbonden met de artistieke praktijk van de student. Onderzoeksvragen ontstaan vanuit het maken en musiceren zelf en worden gedreven door de behoefte om te verdiepen, te vernieuwen of te verbeteren. Daarmee is onderzoek geen losstaand onderdeel, maar een reflectief proces dat de artistieke praktijk informeert en versterkt.

Binnen de opleiding ontwikkelen studenten zich van startende professionals met onderzoeksvaardigheden tot onderzoekende musici die hun eigen praktijk kritisch kunnen bevragen en vernieuwen. Het onderzoek richt zich expliciet op vraagstukken die voortkomen uit de muzikale praktijk, zoals het ontwikkelen van nieuwe speeltechnieken, het verbinden van muzikale tradities aan hedendaagse vormen of het werken aan maatschappelijke thema's via muziek. Het panel waardeert dat deze praktijkgerichte benadering van onderzoek zichtbaar en overtuigend wordt gedragen door het docententeam. Ook vernam het panel enthousiasme over de onderzoeksonderwerpen bij het werkveld (zie verder Standaard 4).

Studenten worden begeleid door een research coach en beoordeeld door commissies waarin verschillende perspectieven samenkomen, waaronder inhoudelijke expertise en procesbegeleiding. Hierdoor wordt de kwaliteit en relevantie van het onderzoek vanuit meerdere invalshoeken geborgd. Het panel ziet dat deze opzet bijdraagt aan de ontwikkeling van zelfstandige, reflectieve musici die in staat zijn hun onderzoek helder te communiceren en betekenisvol te verbinden aan hun artistieke werk en het bredere werkveld.

³ Association Européenne des Conservatoires, Académies de Musique et Musikhochschulen: een toonaangevend Europees netwerk en platform voor hoger muziekonderwijs.

⁴ European Platform for Artistic Research in Music: een initiatief van AEC. Jaarlijkse conferenties gericht op het bevorderen van onderzoek waarbij de artistieke praktijk centraal staat als bron van kennis en inzicht.

Toelating, begeleiding en studeerbaarheid

De toelating tot de Master of Music is gericht op het selecteren van studenten die beschikken over artistiek potentieel, onderzoekend vermogen en de capaciteit om zelfstandig richting te geven aan hun ontwikkeling. Kandidaten worden beoordeeld op hun artistieke profiel, motivatie en ontwikkelpotentieel, waarbij ook aandacht is voor de aansluiting bij het programma en de gekozen specialisatie en dus locatie. Het panel ervaarde tijdens het gesprek met docenten dat de toelating heel zorgvuldig verloopt en dat er oog is voor elke individuele kandidaat, waarbij er ook gekeken wordt naar de samenstelling van een groep (de community).

De begeleiding is ingericht rondom een duidelijke driehoek van student, hoofdvakdocent en coach, waarin ruimte is voor feedback en persoonlijke ontwikkeling. Deze nauwe samenwerking zorgt ervoor dat docenten goed zicht hebben op de voortgang en behoeften van studenten en elkaar hierin ook weten te vinden. Studenten geven aan dat zij de begeleiding als betrokken en toegankelijk ervaren en dat zij de weg naar ondersteuning goed weten te vinden. De opleiding biedt daarnaast ondersteuning aan studenten met aanvullende ondersteuningsbehoeften, bijvoorbeeld via studiebegeleiding en voorzieningen vanuit de instelling. Het panel constateert dat hier actief aandacht voor is en dat maatwerk wordt geboden waar nodig.

De studeerbaarheid is nauw verbonden met de flexibele opzet van het programma, waarin studenten hun eigen leerroute vormgeven. Dit vraagt om een actieve rol van studenten, maar zij worden ondersteund door intensieve begeleiding. Het panel ziet dat deze balans over het algemeen goed werkt. Tegelijkertijd vraagt het werken met een diverse en internationale instroom blijvende aandacht, met name in de begeleiding van studenten die meer tijd nodig hebben om hun weg te vinden binnen het programma en het onderwijsconcept waarin studenten veel vrijheid ervaren.

Studentenwelzijn en sociale veiligheid

De leeromgeving wordt door studenten ervaren als veilig en stimulerend, bleek uit het gesprek dat het panel voerde met studenten van alle drie de locaties. Studenten geven aan zich gezien en ondersteund te voelen in hun ontwikkeling, mede door de nauwe begeleiding en het persoonlijke karakter van de opleiding.

De opleiding besteedt expliciet aandacht aan studentenwelzijn, onder meer via de begeleiding door hoofdvakdocenten, coaches en mentoren, en via voorzieningen vanuit de instelling. Studenten weten deze ondersteuning goed te vinden en ervaren dat er ruimte is om individuele behoeften bespreekbaar te maken. Het panel waardeert dat de opleiding hierin maatwerk biedt en oog heeft voor de verschillende achtergronden en situaties van studenten.

Ook op het gebied van sociale veiligheid en inclusie is sprake van een open cultuur, waarin ruimte is voor dialoog en reflectie. De internationale en diverse samenstelling van de studentenpopulatie draagt hieraan bij en vraagt tegelijkertijd om voortdurende aandacht. Het panel ziet dat de opleiding zich hiervan bewust is en actief blijft inzetten op een leeromgeving waarin studenten zich veilig voelen om zich te ontwikkelen en uit te spreken.

II. Docententeam

Het panel concludeert dat het docententeam een belangrijke drager is van de opleiding. De betrokkenheid, deskundigheid en ontwikkelgerichtheid van het team zorgen voor een leeromgeving waarin de groei van studenten centraal staat. Het docententeam van de Master of Music bestaat uit een betrokken, deskundige en divers samengestelde groep docenten en externe experts, die gezamenlijk uitvoering geven aan het programma. Het panel sprak met een enthousiast en ambitieus team dat sterk verbonden is met de visie van de opleiding en zichtbaar eigenaarschap toont over de kwaliteit en ontwikkeling van het onderwijs. Het programma

wordt grotendeels in het Engels verzorgd. Het panel constateert dat het niveau van het Engels van docenten goed op orde is en dat studenten hierover tevreden zijn.

Een groot deel van de docenten is zowel betrokken bij de bachelor als de master, wat bijdraagt aan de samenhang binnen het conservatorium en de doorlopende leerlijn. De omvang van aanstellingen is vaak beperkt, zodat docenten actief blijven in de beroepspraktijk. Het panel ziet dat deze sterke verbinding met het werkveld de actualiteit en relevantie van het onderwijs ten goede komt. Zoals tijdens het gesprek met docenten werd geschetst: *“mijn werk bij ArtEZ voedt mijn eigen praktijk en andersom: het is wederkerig”*.

Daarnaast worden regelmatig toonaangevende musici en externe experts betrokken bij het programma. Docenten zijn zichtbaar gericht op ontwikkeling, halen actief feedback op bij studenten en betrekken hen soms ook bij het vormgeven van onderwijsverbeteringen.

Docenten vervullen verschillende rollen binnen het programma, waaronder die van hoofdvakdocent, coach en research coach. De samenwerking binnen het team is hecht en open; docenten kennen de studenten goed en werken gezamenlijk rondom hun ontwikkeling. De kernteams per locatie, bestaande uit onder meer de opleidingsleiding, docenten en onderzoeksbegeleiders, dragen bij aan afstemming en doorontwikkeling van het onderwijs. Ook op onderzoeksgebied is sprake van verdere professionalisering, met een team van onderzoeksdocenten dat gezamenlijk reflecteert en kennis ontwikkelt. Onderzoeksdocenten zijn werkzaam over de locaties heen, wat het panel een goede ontwikkeling vindt.

De professionalisering van docenten is structureel ingebed. Het behalen van de BKE is verplicht en gerealiseerd, en er worden afspraken gemaakt over verdere ontwikkeling tijdens functioneringsgesprekken en teamdagen. ArtEZ ondersteunt docenten in hun didactische, onderzoeksmatige en professionele ontwikkeling. Het panel ziet dat deze lerende houding breed wordt gedragen.

Weging en Oordeel

Het panel komt tot het oordeel ‘voldoet’ voor alle drie de locaties van de Master of Music. De opleiding beschikt over een heldere en consistente onderwijsvisie, waarin eigenaarschap, creativiteit en context centraal staan en die passend is voor het masterniveau. Deze visie is herkenbaar vertaald naar de opbouw en inrichting van het programma. Het curriculum is coherent opgebouwd, met een duidelijke samenhang tussen artistieke praktijk, onderzoek en professionele ontwikkeling. De invulling van het programma maakt het mogelijk om de beoogde leerresultaten te behalen, aldus het panel. De profilering van de drie locaties draagt bij aan een rijk en divers aanbod zonder dat dit ten koste gaat van de onderlinge samenhang.

Het panel waardeert de sterke praktijkgerichtheid van het programma, de integratie van onderzoek in de artistieke praktijk en de duidelijke internationale oriëntatie. Studenten worden in staat gesteld hun eigen leerroute vorm te geven en worden hierin adequaat begeleid. De begeleiding, studeerbaarheid en aandacht voor studentenwelzijn zijn goed ingericht en worden door studenten als positief ervaren.

Het docententeam vormt een duidelijke kracht van de opleiding. De betrokkenheid, deskundigheid en verbinding met de beroepspraktijk dragen zichtbaar bij aan de kwaliteit van het onderwijs en de ontwikkeling van studenten.

Het panel ziet aandachtspunten in de begeleiding van internationale studenten in de beginfase en in de toekomstige positionering van Sound of Innovation, en adviseert de opleiding om hierover, in dialoog met studenten, alumni en het werkveld, meer duidelijkheid te bieden.

Alles overziend concludeert het panel dat de Master of Music een samenhangend, toekomstgericht en op het werkveld afgestemd programma biedt, dat studenten adequaat voorbereidt op een professionele praktijk als musicus op masterniveau.

4.3. Toetsing

Standaard 3: De opleiding beschikt over een adequaat systeem van toetsing.

Toelichting NVAO: De beoordeling is valide, betrouwbaar en voldoende onafhankelijk. De kwaliteit van de tentaminering en examinering wordt voldoende gewaarborgd en voldoet aan de wettelijke deugdelijkheidsvereisten. De toetsen ondersteunen het eigen leerproces van de student. De examencommissie oefent haar wettelijke bevoegdheid uit.

Bevindingen

Systeem van toetsen en beoordelen

De Master of Music hanteert een toetsvisie waarin leren en toetsen onlosmakelijk met elkaar verbonden zijn. Toetsing wordt niet gezien als een afzonderlijk moment, maar als een integraal onderdeel van het leerproces, waarin ontwikkeling, feedback en beoordeling elkaar versterken. Uitgangspunt is dat studenten actief verantwoordelijkheid nemen voor hun eigen leerproces en ontwikkeling. Zij formuleren persoonlijke leerdoelen, verzamelen bewijsmateriaal in portfolio's en kiezen, binnen kaders, passende vormen om hun ontwikkeling zichtbaar te maken. Toetsing sluit daarmee nauw aan bij het profiel van de student, de beroepspraktijk en de ambitie van de opleiding om musici op te leiden die het werkveld kunnen vernieuwen en herdefiniëren.

Binnen het programma wordt gewerkt met een combinatie van formatieve en summatieve toetsing. Formatieve toetsing vindt doorlopend plaats in de vorm van feedback tijdens lessen, projecten, masterclasses en begeleidingsmomenten. Studenten verwerken deze feedback in reflecties en gebruiken deze om hun ontwikkeling bij te sturen. Summatieve toetsing vindt plaats in integrale beoordelingsmomenten, veelal in de vorm van portfolio-assessments en publieke presentaties, zoals concerten en performances. Deze beoordelingsmomenten zijn holistisch ingericht en brengen artistieke praktijk, onderzoek en reflectie samen.

Het panel constateert dat het toetsproces en de bijbehorende procedures een zorgvuldige indruk maken en dat de beoordeling voor studenten helder en navolgbaar is ingericht. De gehanteerde rubrics bieden duidelijke richting voor zowel studenten als beoordelaars. Tegelijkertijd kan de mate van detaillering spanning oproepen tussen sturing en ruimte voor individuele artistieke ontwikkeling. Het panel waardeert dat de opleiding zich hiervan bewust is en werkt aan verdere doorontwikkeling van de gehanteerde terminologie en criteria.

Betrouwbaarheid, objectiviteit, validiteit en transparantie

De betrouwbaarheid en objectiviteit van de beoordeling worden geborgd door het werken met panels en het vierogenprincipe. Summatieve beoordelingen worden uitgevoerd door meerdere beoordelaars, waarbij panels van deskundigen betrokken zijn bij beslissende momenten, zoals het afstuderen. Beoordelaars werken met gezamenlijk ontwikkelde beoordelingsformulieren en rubrics, die bijdragen aan intersubjectiviteit en een zorgvuldige oordeelsvorming.

De validiteit van de toetsing is geborgd doordat toetsvormen en beoordelingscriteria direct zijn afgeleid van de competenties, het opleidingsprofiel en de beroepspraktijk. De gekozen toetsvormen sluiten aan bij de aard van het onderwijs en de professionele praktijk van musici, waarbij publieke presentaties en portfolio's een centrale rol spelen.

De transparantie van de beoordeling wordt ondersteund doordat beoordelingscriteria vooraf met studenten worden besproken en beschikbaar zijn via de digitale leeromgeving. Studenten worden in de aanloop naar toetsmomenten begeleid in hoe zij hun ontwikkeling kunnen aantonen in relatie tot deze criteria. Na afloop ontvangen zij mondelinge feedback, waarin de beoordeling wordt toegelicht en gekoppeld aan de competenties. Deze feedbackmomenten zijn ontwikkelingsgericht en dragen bij aan het vervolg van het leerproces.

Feedback en reflectie

Feedback en reflectie vormen een integraal onderdeel van het leer- en toetsproces binnen de opleiding. Studenten werken, in nauwe afstemming met docenten en peers, aan hun artistieke en onderzoekende ontwikkeling, waarbij regelmatige feedbackmomenten zijn ingebed in het onderwijs. Deze feedback richt zich zowel op de artistieke praktijk als op het onderzoek en de positionering van de student binnen het werkveld.

In de gesprekken herkende het panel dat studenten actief worden gestimuleerd om feedback te benutten en hun eigen leerproces kritisch te volgen en bij te sturen. De combinatie van structurele feedbackmomenten en ruimte voor informele uitwisseling sluit goed aan bij het studentgestuurde karakter van de opleiding en ondersteunt de ontwikkeling van reflectieve en zelfstandig opererende musici.

Kwaliteitsborging

Binnen ArtEZ ligt de eindverantwoordelijkheid voor de borging van toetsing en beoordeling bij de Centrale Examencommissie, bestaande uit drie gemandateerde kamers voor Muziek, Theater en Dans, en Art and Design. Voor de Master of Music wordt deze verantwoordelijkheid in de praktijk uitgevoerd door de kamer Muziek, die toeziet op de kwaliteit van tentamens, het toetsbeleid en de uitvoering daarvan, conform de Onderwijs en Examenregeling. Het panel stelt vast dat de examencommissie haar wettelijke taken uitvoert en zicht heeft op de kwaliteit van toetsing en het gerealiseerde eindniveau.

Het panel sprak met leden van de examencommissie en kreeg het beeld van een betrokken en deskundige commissie, die haar rol serieus neemt en zich bewust is van haar verantwoordelijkheid binnen de opleiding. De commissie is nog relatief recent in haar huidige samenstelling, maar weet zich goed te positioneren en voelt zich gezien en gehoord binnen de organisatie. De communicatie tussen opleiding en examencommissie verloopt open en constructief, met aandacht voor het zorgvuldig invullen van rollen binnen een relatief kleinschalige context.

Tegelijkertijd kwam in het gesprek met de examencommissie de wens naar voren om te komen tot een afzonderlijke toetscommissie. Het panel onderschrijft deze wens. Een toetscommissie kan bijdragen aan verdere versterking van de kwaliteitsborging, ondersteuning bieden aan docenten en examinatoren en de toetsbekwaamheid binnen de opleiding verder helpen ontwikkelen. Met de komst van een toetscommissie kan een duidelijke rolverdeling ontstaan, waarbij de examencommissie zich primair richt op haar borgende taak, terwijl de toetscommissie zich richt op de ontwikkeling, ondersteuning en verdere professionalisering van toetsing.

Afstuderen

Het afstuderen in de Master of Music vindt plaats in het tweede studiejaar en resulteert in een research based eindwerk. Dit eindwerk bestaat uit een artistiek product, zoals een performance of productie (passend bij de gekozen specialisatie), in samenhang met een portfolio waarin het artistieke en onderzoekende proces wordt gedocumenteerd en verantwoord.

Het portfolio bevat onder meer reflectieverslagen, audiovisueel materiaal, partituren en andere vormen van bewijs die inzicht geven in de wijze waarop het onderzoek heeft bijgedragen aan de ontwikkeling van kennis en praktijk binnen het muziekveld, evenals aan het uiteindelijke artistieke resultaat. De beoordeling richt zich daarmee niet alleen op het eindproduct, maar ook op het onderliggende proces en de samenhang tussen artistieke keuzes, onderzoek en reflectie.

De procedure van afstuderen is voor de locaties Arnhem en Zwolle vergelijkbaar ingericht. In Enschede, binnen de specialisatie Sound of Innovation, maakt de eindpresentatie integraal onderdeel uit van het portfolio. Deze variatie in vorm doet recht aan de verschillende profielen van

de locaties, terwijl de onderliggende beoordelingsprincipes en het beoogde eindniveau gelijk zijn.

Weging en Oordeel

Het panel is van oordeel dat de Master of Music voldoet aan standaard 3 op alle drie de locaties. Het systeem van toetsen en beoordelen is coherent ingericht en sluit aan bij de visie van de opleiding, waarin leren, toetsen en reflectie in samenhang plaatsvinden. De toetsvormen (formatief en summatief) passen bij het karakter van het onderwijs en maken het mogelijk om de beoogde leerresultaten op masterniveau te realiseren.

De beoordeling is transparant, navolgbaar en zorgvuldig ingericht. De inzet van meerdere beoordelaars, panels en rubrics draagt bij aan de betrouwbaarheid, objectiviteit en validiteit van de beoordeling. Ook de examencommissie vervult haar rol in de borging van toetskwaliteit naar behoren. Het panel ziet ruimte voor verdere doorontwikkeling in de balans van beoordelingscriteria en onderschrijft de wens om een toetscommissie in te richten ter versterking van de kwaliteitsborging.

4.4. Gerealiseerde leerresultaten

Standaard 4: De opleiding toont aan dat de beoogde leerresultaten worden gerealiseerd.

Toelichting NVAO: Het realiseren van de beoogde leerresultaten blijkt uit de uitkomsten van toetsen, de eindwerken en de wijze waarop afgestudeerden in de praktijk of in een vervolgopleiding functioneren.

Bevindingen

Eigen oordeel auditpanel over het gerealiseerde niveau

Het panel heeft vijftien eindwerken van recent afgestudeerden beoordeeld, afkomstig van de verschillende locaties en specialisaties binnen de opleiding. De afstudeertrajecten bestaan uit een combinatie van artistieke performance, onderzoek en reflectie zoals beschreven in Standaard 3.

Het panel beoordeelt de kwaliteit van de eindwerken als goed en stelt vast dat alle beoordeelde werken het masterniveau weerspiegelen en aansluiten bij de beoogde leerresultaten. Studenten tonen een eigen artistieke signatuur, positioneren hun werk in een bredere context en benutten onderzoek als integraal onderdeel van hun praktijk. In enkele gevallen verschilden panelleden van mening over de weging van onderdelen binnen het eindwerk, maar de beoordelingen van de opleiding zijn in voldoende mate navolgbaar en transparant.

Tijdens het bekijken van de eindwerken en de bijhorende beoordelingsformulieren zag het panel verschillen tussen locaties en specialisaties in de balans tussen performance en onderzoek binnen de beoordeling van het eindniveau. Het panel adviseert om hierover het gesprek te voeren en te komen tot verdere kalibratie, zowel binnen als tussen locaties en specialisaties.

Functioneren in de praktijk

In de praktijk herkennen studenten, alumni en het werkveld afgestudeerden van de Master of Music als reflectieve en nieuwsgierige professionals, die genres verbinden, zich kunnen verhouden tot complexe contexten en hun artistieke keuzes overtuigend kunnen onderbouwen. Werkveldvertegenwoordigers typeren afgestudeerden als open, flexibel en als makers met een stevige onderzoekende houding.

Alumni vinden hun weg in een breed en divers werkveld en ontwikkelen zich vaak in meerdere richtingen, ook wanneer zij met een meer afgebakend profiel afstuderen. Dit sluit aan bij de uitgangspunten van de opleiding, waarin ruimte is voor individuele ontwikkeling en positionering. Het werkveld toont daarnaast belangstelling voor het onderzoek dat studenten uitvoeren. De opbrengsten van dit onderzoek blijven nu grotendeels binnen de opleiding, terwijl deze ook daarbuiten relevant en van waarde zijn.

In lijn met de ambitie van de opleiding om bij te dragen aan het vernieuwen van de beroepspraktijk (Standaard 1), constateert het panel dat het innoverende karakter zichtbaar is in de wijze waarop afgestudeerden hun eigen praktijk vormgeven. Tegelijkertijd wordt deze ambitie door vertegenwoordigers uit het werkveld als omvangrijk ervaren. Het panel adviseert de opleiding om hierover samen met het werkveld het gesprek te voeren en te verhelderen wat onder innovatie en ambitie op masterniveau wordt verstaan. De wens vanuit het werkveld om het werk en onderzoek van studenten sterker naar buiten te brengen sluit hier goed op aan.

Weging en Oordeel

Het panel is van oordeel dat de Master of Music voor alle locaties voldoet aan standaard 4. De opleiding toont overtuigend aan dat studenten het masterniveau realiseren. De eindwerken zijn van goede kwaliteit en laten zien dat studenten beschikken over een eigen artistieke signatuur, hun werk kunnen positioneren in een bredere context en onderzoek op betekenisvolle

wijze integreren in hun praktijk. De beoordelingen zijn daarbij overwegend navolgbaar en transparant.

Ook in het functioneren van alumni in de beroepspraktijk is het masterniveau herkenbaar. Afgestudeerden ontwikkelen zich tot reflectieve, onderzoekende en flexibel opererende musici die hun weg vinden in een breed en divers werkveld.

De verschillen in de balans tussen performance en onderzoek in de beoordeling en de verdere explicitering van de ambitie rond innovatie bieden aanknopingspunten voor doorontwikkeling van de opleiding.

4.5. Voorzieningen

Standaard 5: De huisvesting en de materiële voorzieningen zijn toereikend voor de realisatie van het programma.

Toelichting NVAO: De huisvesting van de opleiding en de voorzieningen passen bij de beoogde leerresultaten en de onderwijsleeromgeving.

Bevindingen

Fysieke voorzieningen

De opleiding beschikt over een breed palet aan fysieke voorzieningen die aansluiten bij het karakter van de Master of Music en de verschillende profielen per locatie. In Arnhem ligt de nadruk op faciliteiten voor performance, creatie en interdisciplinair werken, waarbij studenten gebruikmaken van concertzalen, studio's en samenwerkingsruimtes binnen de kunstdisciplines van ArtEZ. In Zwolle ondersteunen de voorzieningen het werken vanuit Curatorial Practices in Music, met ruimtes voor presentatie, reflectie en publieksgericht werken. In Enschede zijn de faciliteiten ingericht op experiment en innovatie, met nadruk op studio's en technische voorzieningen die passen bij de specialisatie Sound of Innovation. Over de locaties heen beschikken studenten over goed uitgeruste les- en oefenruimtes en professionele performance-omgevingen, die het mogelijk maken om hun artistieke werk op masterniveau te ontwikkelen en te presenteren.

Tegelijkertijd kwam in het gesprek met studenten, naar aanleiding van de 'one million dollar question', naar voren dat studenten kansen zien voor verdere versterking van de leeromgeving. Bijvoorbeeld in de vorm van meer stille studieruimtes en aanvullende ondersteuning op het gebied van huisvesting voor internationale studenten.

Naast de fysieke voorzieningen die ArtEZ op de drie locaties biedt, zoekt de opleiding bewust de verbinding met de omgeving buiten het instituut. In alle steden wordt gebruikgemaakt van kunst- en cultuurlocaties in de directe omgeving. Een voorbeeld hiervan is Museum de Fundatie in Zwolle, waar het panel tijdens het locatiebezoek een voordracht van studenten bijwoonde. Door studenten ook in dergelijke contexten te laten optreden, worden zij gestimuleerd om hun netwerk te ontwikkelen en hun muzikale praktijk te verbreden. Optreden in een museum vraagt immers om een andere benadering dan een uitvoering in een concertzaal en draagt bij aan het vermogen van studenten om zich aan te passen aan uiteenlopende publieken en settings.

Digitale voorzieningen

De digitale voorzieningen ondersteunen de integratie van artistieke praktijk en onderzoek binnen het onderwijs. Studenten maken gebruik van digitale leeromgevingen en platforms voor documentatie, reflectie en uitwisseling van werk, waaronder Leerpodium. Via deze omgeving leggen studenten hun artistieke en onderzoekende proces vast en delen zij dit met medestudenten en docenten. Daarnaast beschikken studenten over tools voor audiovisuele registratie en portfolio-ontwikkeling. Deze voorzieningen maken het mogelijk om het artistieke proces inzichtelijk te maken en te volgen, en sluiten daarmee goed aan bij de practice based benadering van onderzoek binnen de opleiding.

Weging en Oordeel

Het panel is van oordeel dat de Master of Music voldoet aan standaard 5 op alle locaties. De fysieke en digitale voorzieningen zijn passend bij het karakter van de opleiding en maken het behalen van de beoogde leerresultaten mogelijk. De faciliteiten sluiten aan bij de verschillende profielen per locatie en ondersteunen studenten in het ontwikkelen, presenteren en documenteren van hun artistieke en onderzoekende praktijk op masterniveau.

De opleiding beschikt daarmee over een rijke en functionele leeromgeving. De door studenten genoemde wensen ten aanzien van studieruimtes en huisvesting bieden aanknopingspunten voor verdere versterking van de voorzieningen.

4.6. Kwaliteitszorg

Standaard 6: De opleiding kent een expliciete en breed gedragen kwaliteitszorg, bevordert de kwaliteitscultuur en is gericht op ontwikkeling.

Toelichting NVAO: De opleiding organiseert effectieve periodieke feedback die de realisatie van de beoogde leerresultaten ondersteunt. Bij bestaande opleidingen vinden geëigende verbeteringen plaats naar aanleiding van de uitkomsten van de vorige beoordeling. Hierbij worden passende evaluatie- en meetactiviteiten ingezet. De uitkomsten van deze evaluatie vormen aantoonbaar de basis voor ontwikkeling en verbetering. De opleiding legt intern verantwoording af over de bijdrage van de opleiding aan het realiseren van de strategische doelen van de instelling. Kwaliteitszorg verzekert realisatie van de beoogde leerresultaten. Bij de interne kwaliteitszorg zijn de opleidings- en examencommissies, medewerkers, studenten, alumni en het afnemende beroepenveld van de opleiding actief betrokken. De ontwerpprocessen en de erkenning en borging van de kwaliteit van de opleiding zijn in overeenstemming met de ESG. De opleiding publiceert accurate, betrouwbare en voor de doelgroepen goed toegankelijke informatie over de kwaliteit van de opleiding.

Bevindingen

Kwaliteitszorg instelling en positionering van de opleiding

Het panel is zich ervan bewust dat de kwaliteitszorg binnen ArtEZ als geheel onder druk heeft gestaan. Tegelijkertijd constateert het panel dat de Master of Music zich binnen deze context doelgericht ontwikkelt en dat de opleiding, in samenhang met de conservatoria, werkt aan een herkenbare en passende inrichting van de kwaliteitszorg.

De recente herpositionering van de masteropleiding binnen de conservatoria van ArtEZ vormt hierin een belangrijk aangrijpingspunt. Door de opleiding opnieuw te positioneren binnen het ArtEZ Conservatorium wordt de inhoudelijke en onderwijskundige samenhang met de bacheloropleidingen versterkt en ontstaat een duidelijke doorlopende leerlijn. Het panel ziet dat deze stap bijdraagt aan een meer logische positionering van de opleiding, waarin artistieke praktijk, artistiek onderzoek en professionele vorming in samenhang worden ontwikkeld.

Binnen deze ontwikkeling valt het panel op dat de opleiding, over de drie locaties heen, bewust en zorgvuldig afweegt hoe het aanbod aansluit bij ontwikkelingen in het werkveld. De tijdelijke instroomstop en herziening van Sound of Innovation in Enschede vormen hiervan een concreet voorbeeld. Deze keuze laat zien dat de opleiding actief reflecteert op haar positionering en bereid is om, in afstemming met het werkveld, bij te sturen waar nodig. Het panel heeft de indruk dat deze afwegingen op een gedegen en weloverwogen wijze plaatsvinden.

Het panel constateert dat de opleiding zich bewust is van de dynamiek die herpositionering met zich meebrengt en actief werkt aan het verder inrichten en versterken van de kwaliteitszorg binnen de nieuwe context. Daarbij wordt gezocht naar een balans tussen centrale kaders en ruimte voor de eigenheid van de verschillende locaties en profielen.

Kwaliteitscultuur en lerend vermogen van de opleiding

De Master of Music is ingebed in een kwaliteitscultuur die sterk is gericht op dialoog, reflectie en gezamenlijke verantwoordelijkheid. Kwaliteit wordt niet primair benaderd als een systeem van controle, maar als een continu proces van ontwikkeling, waarin studenten, docenten, alumni en het werkveld een actieve rol spelen. In de gesprekken met studenten en docenten herkende het panel dit als een open en toegankelijke cultuur, waarin ruimte is voor feedback en waarin studenten zich gehoord voelen. Signalen van studenten worden serieus genomen en leiden aantoonbaar tot aanpassingen in het programma. Tegelijkertijd hebben studenten ook actieve, reflectieve inbreng in het bijdragen aan de ontwikkeling van de opleiding. Zo worden

studenten actief en gericht bevraagd over hun ervaringen. Het panel waardeert deze betrokkenheid van studenten in de evaluatie van de opleiding.

De opleiding maakt gebruik van structurele instrumenten voor kwaliteitszorg, zoals evaluaties en overlegmomenten, maar combineert dit met informele vormen van reflectie die passen bij het karakter van de opleiding. In de dagelijkse onderwijspraktijk wordt continu gewerkt aan het bevragen en verbeteren van het programma, in nauwe samenhang met de artistieke praktijk.

De opleiding werkt daarbij met een samenhangend geheel van evaluatie- en verbeterinstrumenten, waaronder evaluaties, periodieke reflectiemomenten en overlegstructuren, die gezamenlijk een cyclische kwaliteitszorg ondersteunen. De uitkomsten hiervan leiden aantoonbaar tot bijstellingen in het programma. De opleiding heeft daarnaast opvolging gegeven aan bevindingen uit eerdere beoordelingen, onder meer in de verdere profilering van de opleiding en de versterking van de samenhang tussen locaties.

Binnen de kwaliteitszorg zijn onder meer de opleidingscommissie, examencommissie, docenten, studenten, alumni en het werkveld actief betrokken. De opleiding legt verantwoording af binnen de kaders van ArtEZ en draagt bij aan de realisatie van de instellingsdoelen.

Het panel waardeert deze ontwikkelingsgerichte benadering en ziet dat de opleiding in staat is om feedback om te zetten in concrete verbeteringen. Tegelijkertijd vraagt de recente herpositionering om verdere explicitering en borging van processen, zodat de samenhang tussen locaties en profielen ook in de kwaliteitszorg helder en consistent wordt vormgegeven.

Weging en Oordeel

Het panel is van oordeel dat de Master of Music voldoet aan standaard 6 op alle drie de locaties. De kwaliteitszorg is, in samenhang met de conservatoria, toereikend ingericht en sluit aan bij het karakter van de opleiding. De herpositionering binnen het ArtEZ Conservatorium draagt bij aan een logische inbedding en versterkt de samenhang tussen bachelor en master.

Het panel waardeert de wijze waarop de opleiding, over de drie locaties heen en in afstemming met het werkveld, reflecteert op haar positionering en aanbod. De herziening van Sound of Innovation in Enschede is hiervan een illustratief voorbeeld. Daarnaast kenmerkt de opleiding zich door een sterke kwaliteitscultuur, waarin dialoog, reflectie en gedeeld eigenaarschap centraal staan. Studenten voelen zich gehoord en dragen actief bij aan de ontwikkeling van de opleiding.

5. EINDOORDEEL

Het auditpanel trof bij de Master of Music van ArtEZ een betrokken en ambitieuze opleiding aan, waarin een hechte community van studenten, docenten en werkveldpartners gezamenlijk werkt aan de ontwikkeling van het muzikale werkveld. Het panel zag en hoorde een duidelijke drive om niet alleen binnen bestaande kaders te opereren, maar deze ook kritisch te bevragen en waar mogelijk te vernieuwen. Hoewel deze ambitie in de praktijk nog niet overal volledig wordt gerealiseerd, ziet het panel dat de opleiding, met het aanwezige enthousiasme, de deskundigheid van het docententeam en de complementaire profilering van de drie locaties, in staat is deze opdracht verder vorm te geven.

De opleiding kenmerkt zich door een heldere onderwijsvisie waarin creativiteit, context en eigenaarschap centraal staan. Deze visie is zichtbaar en consistent doorvertaald in een samenhangend programma, waarin artistieke praktijk, artistiek onderzoek en professionele ontwikkeling geïntegreerd zijn. Studenten krijgen ruimte om hun eigen leerroute vorm te geven en ontwikkelen zich tot zelfstandige, reflectieve en onderzoekende musici op masterniveau die hun positie in het werkveld bewust innemen.

Het auditpanel stelt vast dat de opleiding voldoet aan de basiskwaliteit op alle standaarden zoals beschreven in het Beoordelingskader Opleidingen zonder ITK van de NVAO. Op basis van de beslisregels van de NVAO komt het panel tot het algemene eindoordeel 'positief' voor de Master Muziek van ArtEZ University of the Arts.

6. AANBEVELINGEN

Richt een toetscommissie in ter versterking van de kwaliteitsborging van toetsing.

Het panel constateert dat de examencommissie haar wettelijke taken zorgvuldig uitvoert en een actieve rol vervult in het borgen van de toetskwaliteit. Tegelijkertijd ziet het panel kansen om de kwaliteitsborging van toetsing verder te versterken door het instellen van een toetscommissie. Een dergelijke commissie kan zich richten op de (door)ontwikkeling, analyse en kwaliteitsbewaking van toetsing en beoordeling, waardoor de examencommissie zich nadrukkelijker kan richten op haar borgende en toezichhoudende rol. Het panel beveelt aan om de taken, verantwoordelijkheden en positionering van een toetscommissie helder te definiëren en deze duurzaam te verankeren in de kwaliteitszorgstructuur van de opleiding.

Concretiseer de ambitie om het werkveld te vernieuwen in dialoog met het werkveld.

De opleiding spreekt een duidelijke ambitie uit om bij te dragen aan het vernieuwen en herdefiniëren van het muzikale werkveld. Het panel herkent deze ambitie in het programma en in de houding van studenten en docenten. Tegelijkertijd ziet het panel ruimte om deze ambitie explicieter en concreter te maken, in nauwe dialoog met het werkveld. Door gezamenlijk met werkveldpartners te verkennen wat deze vernieuwingsrol inhoudt en hoe deze zich vertaalt naar concrete praktijken en samenwerkingen, kan de opleiding haar positionering verder aanscherpen. Het panel moedigt de opleiding aan om deze dialoog structureel vorm te geven en de uitkomsten zichtbaar te laten terugkomen in het curriculum en leeruitkomsten.

Bied duidelijkheid over de toekomstige positionering van Sound of Innovation in dialoog met betrokkenen.

Het panel heeft met interesse kennisgenomen van de profilering en opbrengsten van Sound of Innovation en constateert dat dit programma goed aansluit bij de ambitie van de opleiding om te innoveren en het werkveld te herdefiniëren. Tegelijkertijd leeft er bij studenten en alumni onduidelijkheid over de toekomstige ontwikkeling en positionering van dit profiel. Het panel beveelt aan om hierover expliciet het gesprek aan te gaan met studenten, alumni en het werkveld, en om de gemaakte keuzes en onderliggende overwegingen helder te communiceren.

BIJLAGE I**Scoretabel**

Scoretabel paneloordelen ArtEZ University of the Arts Master of Music voltijd			
Standaard	Oordeel Arnhem	Oordeel Enschede	Oordeel Zwolle
Standaard 1. De beoogde leerresultaten	Voldoet	Voldoet	Voldoet
Standaard 2. Onderwijsleeromgeving	Voldoet	Voldoet	Voldoet
Standaard 3. Toetsing	Voldoet	Voldoet	Voldoet
Standaard 4. Gerealiseerde leerresultaten	Voldoet	Voldoet	Voldoet
Standaard 5. Voorzieningen	Voldoet	Voldoet	Voldoet
Standaard 6. Kwaliteitszorg	Voldoet	Voldoet	Voldoet
Eindoordeel	Positief		

BIJLAGE II**Programma, werkwijze en beslisregels**

Auditprogramma⁵ opleidingsbeoordeling t.b.v. hbo-masteropleiding Master of Music – ArtEZ University of the Arts – 20 januari 2026

Tijd	Gesprek en gesprekspartners
09.00 – 09.45	Ontvangst en voorbereiding panel
10.00 – 10.45	Management team - Head Master of Music (AEZ) - Director Conservatorium Arnhem - Director Conservatorium Zwolle a.i. - Director Conservatorium Enschede
10.45 – 11.00	Pauze
11.00 – 12.00	Educational Staff - Teacher/mentor (A) - Teacher (Z) - Teacher (A - Muziektheater) - Teacher (A) - Mentor (Z) - Research coach (AEZ) - Research coach (Z) - Teacher (A)
12.00 – 13.00	Lunch + Live performance in de Fundatie
13.30 – 14.15	Professional field - Alumnus (Z – Classical music) - Alumnus (E – Sound of Innovation) - Alumnus (A – Jazz & Pop) - Professional field member and guest lecturer (AEZ) - Alumnus (Z – Classical Music) - Professional field member (A) - Professional field member (Z)
14.15 – 14.30	Pauze
14.30 – 15.30	Students - Student year 2 (Z – Classical music) - Student year 2 (A – Jazz & Pop) - Student year 1 (A – Muziektheater) - Student year 2 (A – Jazz & Pop + Course Committee) - Student year 2 (A – Jazz & Pop + working group Connecting the dots) - Student year 2 (Z – Classical music + developed classes performance labs) - Student year 2 (E – Sound of Innovation) - Student year 2 (Z – Classical Music)

⁵ NB. In verband met de privacywetgeving zijn hier uitsluitend de functies/rollen van gesprekspartners opgenomen. De namen van de gesprekspartners zijn bij de secretaris van het auditpanel bekend.

	- Student year 2 (Z- Jazz & Pop)
15.30 – 15.45	Pauze
15.45 – 16.30	Opmaken terugkoppeling panel
16.30 – 17.00	Terugkoppeling

Werkwijze

Bij de beoordeling van de betreffende opleiding is uitgegaan van het door de NVAO vastgestelde 'Beoordelingskader accreditatiestelsel hoger onderwijs Nederland' (inwerkingtreding 1 april 2024). Daarin staan de standaarden vermeld waarop het auditpanel zich bij de beoordeling van een opleiding moet richten en de criteria aan de hand waarvan het auditpanel zijn oordeel over de opleiding moet bepalen.

De secretaris lichtte het auditpanel voorafgaand aan de visitatie uitgebreid voor over het beoordelingskader en de -procedure en over de van hen verwachte attitude voor, tijdens en na de visitatie. Tevens zorgde de secretaris voor een kalibratie van het auditpanel door de interpretatie van de standaarden, de oordelen en de beslisregels door te nemen. Tijdens het audittraject bewaakte de secretaris de correcte procesgang, zag erop toe dat het oordeel van het auditpanel conform het kader tot stand kwam en ondersteunde het proces van de oordeelsvorming.

Op basis van de door opleiding geleverde documentatie heeft het auditpanel zich een beeld kunnen vormen van de primaire en secundaire processen van de betreffende opleiding. Voorafgaand aan het locatiebezoek vond een voorbereidend intern paneloverleg plaats waarin het auditpanel het informatiedossier en de onderliggende documenten besprak. Bovendien zijn de bevindingen van het auditpanel over de eindwerken tijdens het vooroverleg onderling gedeeld.

De visitatie was gericht op een verificatie van de bevindingen uit de documentenanalyse en het verkrijgen van aanvullende informatie over de inhoud van het programma. Dit geschiedde door gesprekken met vertegenwoordigers van de opleiding, studenten en het werkveld, die waren te kenschetsen als 'gesprekken tussen vakgenoten'.

De verificatie door het auditpanel geschiedde door verscheidene malen hetzelfde onderwerp met verschillende geledingen te bespreken en aan de hand van additionele documentatie en -daar waar het de huisvesting en de materiële voorzieningen betreft- ook door eigen waarneming.

Na overleg met de betreffende opleiding heeft het auditpanel met in achtneming van de daartoe strekkende regels van de NVAO en op basis van zijn documentanalyse en de daaruit voortvloeiende specifieke aandachtspunten de keuze van de gesprekspartners vastgesteld.

Het auditpanel bood studenten, docenten en andere betrokkenen bij de opleiding die niet waren opgenomen in het programma van het locatiebezoek, de gelegenheid om zaken onder de aandacht te brengen die zij van belang achten voor de beoordeling. Het auditpanel heeft geconstateerd, dat de betreffende opleiding de mogelijkheid daartoe tijdig en op correcte wijze bij hen onder de aandacht heeft gebracht en hen heeft geïnformeerd over hoe zij contact konden opnemen met de secretaris van het auditpanel.

Het auditteam ontving in totaal 1 reactie, waarin een student zijn positieve oordeel over de opleiding aan het panel deelde.

Afstemming deelpanels binnen het cluster

Afstemming tussen de deelpanels is geborgd door de overlap in de bezetting tussen alle deelpanels. Daarnaast is, rekening houdend met het feit dat elke opleidingsbeoordeling een individuele beoordeling betreft, vanuit de overlap in de bezetting, waar relevant voortschrijdend gereflecteerd op vorige bezoeken binnen deze visitatiegroep. Verder wordt de afstemming tussen de auditpanels geborgd door de ondersteuning van zo veel mogelijk dezelfde secretaris vanuit zowel Hobéon als andere visitatiebureaus en door de inzet van getrainde voorzitters.

Het oordeel van het auditpanel vastgelegd in een conceptrapport werd aan de opleiding voorgelegd voor een toets op eventuele feitelijke onjuistheden.

Beslisregels

Volgens de NVAO-Beslisregels Accreditatie kan een standaard 'voldoet', 'voldoet ten dele' of 'voldoet niet' scoren. Hobéon heeft de beslisregels toegepast, zoals deze zijn opgesomd in het 'Beoordelingskader accreditatiestelsel hoger onderwijs Nederland', (2024).

Wanneer er sprake is van verschillende varianten van een opleiding (bijvoorbeeld: voltijd, deeltijd en duaal), dan moet uit de beoordeling blijken dat voor elke variant de kwaliteit is gewaarborgd op grond van de standaarden uit het betreffende beoordelingskader om te komen tot een positief eindoordeel over de opleiding. Het eindoordeel over de opleiding luidt: 'positief', 'positief onder voorwaarden' of 'negatief'.

Indien een opleiding onder één opleidingscode (ISAT) wordt aangeboden op meerdere locaties, kan de opleiding alleen voor accreditatie in aanmerking komen als uit de beoordeling blijkt dat elke locatie voldoet aan de in het betreffende beoordelingskader genoemde kwaliteitsstandaarden.

Opleidingsbeoordeling instelling zonder erkenning ITK

Het eindoordeel over een opleiding is in elk geval positief indien alle standaarden 'voldoet' scoren.

Het eindoordeel over een opleiding is in elk geval positief onder voorwaarden indien Standaard 1 voldoet en maximaal drie standaarden een 'voldoet ten dele' scoren, waarbij het auditpanel het opleggen van voorwaarden adviseert.

Het eindoordeel over een opleiding is in elk geval negatief indien:

- een of meer standaarden 'voldoet niet' scoren
- standaard 1 'voldoet ten dele' scoort
- een tot drie standaarden 'voldoet ten dele' scoren, waarbij het auditpanel niet adviseert om voorwaarden op te leggen;
- drie of meer standaarden 'voldoet ten dele' scoren.

BIJLAGE III

Lijst geraadpleegde documenten

- Zelfevaluatie rapport opleiding
- ArteZ Institutional plan 2022-2026
- ArtEZ Opleidingsoverzicht 2025
- ArtEZ Organogram 2025
- ArtEZ Reglement Examencommissie 2022
- ArtEZ Reglement Examinatoren 2020
- Landelijk opleidingsprofiel Muziek 2018
- Modulebeschrijvingen
- The Sound of Exploration Research 2024
- Beoordelingsformats MoM
- Opleidings toetsbeleid MoM 2025
- Verslag evaluatie Course Committee 2025
- Kader van het kwaliteitszorgsysteem van het onderwijs @ ArtEZ 2025-2030
- Master of Music Survey Report
- NSE MoM 2023-2024-2025
- Schematisch programmaoverzicht.
- Onderwijs- en examenregeling (OER)
- Overzicht van het ingezette personeel
 - naam, functie, omvang aanstelling, graad en deskundigheid
- Overzichtslijst van *alle* recente eindwerken (of van portfolio's / werkstukken waaruit het door de student bereikte eindniveau kan worden afgeleid).
- Jaarverslag examencommissie
- Toetsopgaven + beoordelingscriteria en normering (antwoordmodellen) en een representatieve selectie van gemaakte toetsen (presentaties, stageverslagen, assessments, portfolio's e.d.) en beoordelingen.
- Representatieve selectie van handboeken en overig studiemateriaal (ter inzage)

Het panel heeft van vijftien studenten de eindwerken bestudeerd. Deze vijftien eindwerken zijn geselecteerd op basis van een gestratificeerde steekproef, naar rato van het aantal studenten per locatie en specialisatie. Daarbij zijn drie eindwerken uit de specialisatie Jazz & Pop, acht uit Classical Music, één uit Muziektheater en drie uit Sound of Innovation beoordeeld. Binnen deze verdeling is tevens gezorgd voor een representatieve spreiding over locaties en beoordelingsuitkomsten. De geselecteerde eindwerken zijn afkomstig uit 2024 en 2025.

Om redenen van privacy zijn de namen van afgestudeerden en hun studentnummers van wie het panel de eindwerken heeft bekeken niet opgenomen in deze rapportage. Namen van de afgestudeerde studenten, hun studentnummer evenals de titels van de eindwerken zijn bekend bij de secretaris van het auditpanel.

BIJLAGE IV Panelsamenstelling

Op 11 augustus 2025 heeft de NVAO goedkeuring gegeven aan de samenstelling van het auditpanel t.b.v. de beoordeling van de opleiding Master of Music van ArtEZ University of the Arts, onder het nummer PA-2356. Deze opleiding behoort tot onderstaande visitatiegroep.

Naam visitatiegroep:	Hbo M Muziek
----------------------	--------------

De secretaris van het auditpanel beschikt over nadere informatie over de samenstelling en expertise van de panelleden die in bovengenoemde visitatiegroep zijn ingezet.

In onderstaande tabel volgen korte functiebeschrijvingen van de panelleden die deelnamen aan het auditpanel van de in dit beoordelingsrapport beschreven opleiding.

Naam	Rol	Korte functiebeschrijvingen
Drs J.E.J. (Josephine) Rutten	Voorzitter	Gecertificeerd lead auditor t.b.v. visitaties hoger onderwijs; ervaren onderwijsexpert; toezichthouder in VO en HBO.
M. (Marieke) Hopman	Lid	Accordeonist en docent aan het Conservatorium van Amsterdam.
B. (Bart) Maris	Lid	Trompettist en docent aan het Conservatorium Gent.
Marloes De Nul	Studentlid	Student aan het Conservatorium Maastricht.
C.F. (Cathelijne) van Oeffelt MSc	Secretaris	Onderwijskundige en NVAO geregistreerd secretaris

De door alle panelleden ondertekende onafhankelijkheids- en geheimhoudingsverklaringen zijn in het bezit van Hobéon. In deze verklaring verklaren de panelleden gedurende ten minste vijf jaar voorafgaand aan de audit geen zakelijke noch persoonlijke binding te hebben gehad met de betrokken instelling - anders dan die in het kader van de werkzaamheden als lid van het auditpanel van het evaluatiebureau -, die een onafhankelijke oordeelvorming ten positieve of ten negatieve zou kunnen beïnvloeden.

Hobéon
a **kiwa** company

Sir Winston Churchilllaan 273
2288 EA Rijswijk
Postbus 70, 2280 AB Rijswijk
+31 (0)88 998 3140
www.hobeon.nl
info@hobeon.com